

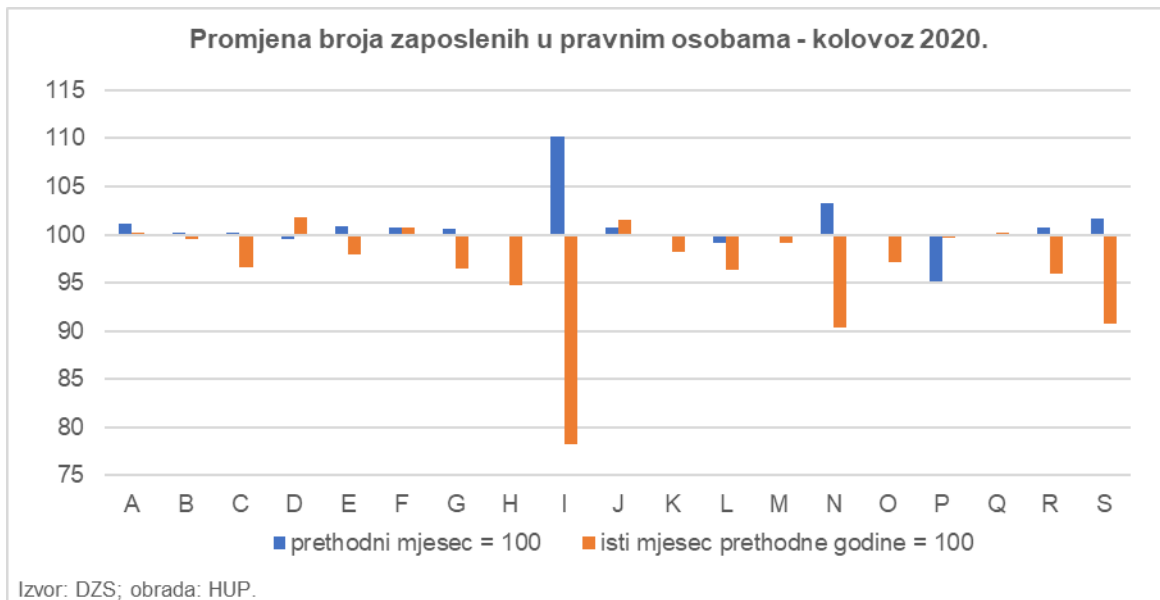


HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled ekonomskih događanja u tjednu 14.-18.9.2020.

Prema priopćenju DZS-a, u kolovozu 2020. broj ukupno zaposlenih u RH iznosio je 1.534.912, što predstavlja pad od 4,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine te rast u iznosu od 0,4% u odnosu na prethodni mjesec. Za razdoblje **od siječnja do kolovoza 2020.** u odnosu na isto razdoblje prethodne godine **broj ukupno zaposlenih pao je za 1,7%**. Važno je podsjetiti kako je tijekom ovog razdoblja udio korisnika potpore za očuvanje radnih mjesta iznosio 33% svih zaposlenih u ožujku i svibnju, 38% u travnju te 5% u lipnju (u što nisu uključeni korisnici potpore za skraćivanje radnog vremena). Najveći pad na godišnjoj razini u kolovozu prisutan je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-21,8%), dok je u istim djelatnostima zabilježen rast zaposlenosti u odnosu na srpanj (+10,2%). Broj nezaposlenih u kolovozu 2020. u odnosu na srpanj 2020. ostao je gotovo na istoj razini, dok je **stopa registrirane nezaposlenosti u kolovozu 2020. iznosila 9,0%** (jednako kao i u srpnju). Podsjetimo, prema podacima HZMO-a, ukupan broj osiguranika na kraju kolovoza iznosio je 1.553.879 osoba, što je 2,6% manje u odnosu na kolovoz 2019., ali i gotovo jednako (-0,03%) kao u srpnju ove godine, dok je u prvih osam mjeseci 2020. prosječan broj osiguranika pao za 1,1% u odnosu na isto razdoblje 2019. Nadalje, prema podacima HZZ-a, broj registriranih nezaposlenih na kraju kolovoza iznosio je 151.368 (32,2% više nego na kraju kolovoza 2019.). Na dan 18. rujna 2020., pri HZZ-u je, pak, bila registrirano 145.161 nezaposlena osoba (smanjenje za 6.207 osoba ili 4,1% u odnosu na kraj kolovoza) te je prijavljeno 10.477 slobodnih radnih mjesta.



DZS je objavio i kako su prosječne plaće za srpanj (isplaćene u kolovozu) rasle na godišnjoj razini, dok su u odnosu na lipanj zabilježile blagi pad. Naime, prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama RH za srpanj 2020. iznosila je **6.722 kune**, što je **nominalno niže za 0,8%**, a realno za 0,3% u odnosu na lipanj 2020. **U odnosu na isti mjesec prethodne godine nominalno je viša za 2,9%**, a realno za 3,2%. Najviša prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po

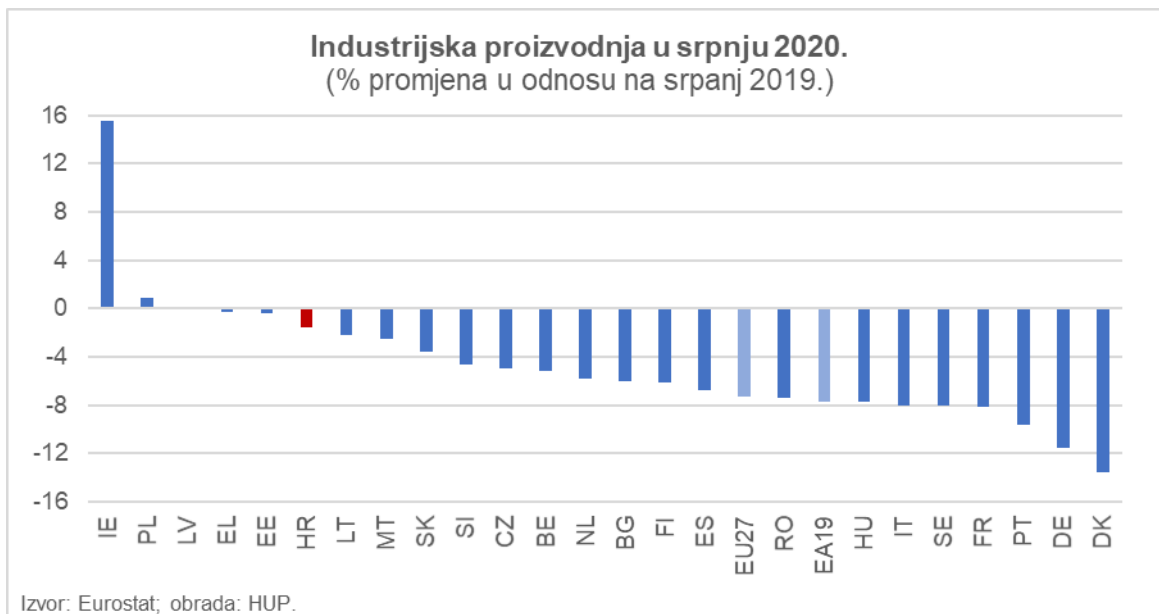
Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr
Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr
Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr



zaposlenome u pravnim osobama za srpanj 2020. isplaćena je u djelatnosti zračni prijevoz, u iznosu od 10.343 kune, a najniža je isplaćena u djelatnosti proizvodnja odjeće, u iznosu od 4.436 kuna. Za razdoblje **od siječnja do srpnja 2020.** prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske iznosila je **6.724 kune**, što je u odnosu na isto razdoblje 2019. nominalno **više za 2,3%**, a realno za 1,9%. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po satu za srpanj 2020. iznosila je 36,23 kune, što je u odnosu na lipanj 2020. niže za 5,0%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine više za 3,2% (u srpnju 2020. bila su prosječno 183 plaćena sata, što je za 5,2% više nego u lipnju 2020.). **Medijalna neto plaća za lipanj 2020. iznosila je 5.791 kunu**, što predstavlja rast u odnosu na prethodni mjesec.

Nakon svibnja i lipnja, prema podacima koje je ovaj tjedan objavio Eurostat, **na razini EU** došlo je do **rasta industrijske proizvodnje na mjesečnoj razini i u srpnju**. Tako je u srpnju 2020., mjesecu obilježenom popuštanjem mjera uvedenim u cilju suzbijanja pandemije COVID-19 u većini država članica, sezonski prilagođena **industrijska proizvodnja porasla za 4,1% i u eurozoni i EU-u u odnosu na lipanj 2020. godine. U usporedbi sa srpnjem 2019., industrijska proizvodnja smanjena je za 7,7% u eurozoni i za 7,3% u EU.** Najveća povećanja u odnosu na svibanj zabilježena su u Portugalu (+11,9%), Španjolskoj (+9,4%) i Irskoj (+8,3%), dok je smanjenje zabilježeno u Danskoj (-4,9%), Latviji (-0,8%) i Belgiji (-0,5%). Najveći pad na godišnjoj razini zabilježen je u Danskoj (-13,6%), Njemačkoj (-11,6%) i Portugalu (-9,6%), dok su povećanja zabilježena u Irskoj (+15,6%), Poljskoj (+0,9%) i Latviji (+0,1%). Sukladno ranijoj objavi DZS-a, **industrijska proizvodnja u Hrvatskoj u srpnju zabilježila je pad na godišnjoj razini u iznosu od 1,6%, dok je u odnosu na lipanj porasla 5,7%.**



Prva procjena izvoza roba za EU u srpnju 2020. upućuje na **pad od 11,3%** u usporedbi sa srpnjem 2019. Istovremeno je **uvoz roba** iz ostatka svijeta **pao za 16,0%** u usporedbi sa srpnjem 2019. pa je, kao rezultat toga, **EU u lipnju 2020. zabilježila suficit u iznosu od 25,8 milijardi eura s ostatkom svijeta** (u usporedbi s +20,2 milijarde eura u srpnju 2019.). Međunarodna razmjena roba unutar EU pala je za 7,4% u usporedbi sa srpnjem 2019. godine, na 239,2 milijarde eura u srpnju 2020. U razdoblju između siječnja i srpnja 2020., izvoz roba izvan EU manji je za 12,2% u usporedbi s istim razdobljem 2019., dok je u usporedbi s prvih sedam mjeseci 2019. uvoz manji za 13,1%. Kao rezultat toga, EU je **u prvih sedam mjeseci 2020. zabilježila suficit u iznosu od 99,7 milijardi eura** (u usporedbi s +101,8 milijardi eura u istom razdoblju 2019.). Trgovina unutar EU pala za 11,9% u usporedbi s prvih sedam mjeseci 2019. godine, na 1.599,5 milijarde eura. **U Hrvatskoj je u istom**



razdoblju zabilježen deficit u iznosu od **5,0 milijardi eura** (u usporedbi s -6,1 milijardi eura u prvih sedam mjeseci 2019.), uz **pad izvoza od 9% i pad uvoza od 12%**.

U odnosu na lipanj, sezonski prilagođena **proizvodnja u građevinarstvu u srpnju** bila je viša za 0,2% u eurozoni, dok je **na razini EU zabilježen mjesečni pad od 0,1%** (u lipnju je mjesečni rast iznosio 5,1% u eurozoni i 3,8% u EU). Prema objavi Eurostata, **u srpnju 2020. u odnosu na isti mjesec 2019., proizvodnja u građevinarstvu smanjila se za 3,8% u eurozoni te 3,9% u EU**. Među državama članicama za koje su dostupni podaci, najveći porast na mjesečnoj razini zabilježen je u Sloveniji (+12,2%) a najveći pad u Njemačkoj (-4,3%). Na godišnjoj razini, najveći pad proizvodnje u građevinarstvu zabilježen je u Mađarskoj (-21,0%), dok je najveće povećanje zabilježeno u Rumunjskoj (+12,2%). Za Hrvatsku još uvijek nisu objavljeni podaci za srpanj. Podsjetimo, u prvih šest mjeseci 2020. obujam građevinskih radova u Hrvatskoj bio je veći za 3,1% u odnosu na isto razdoblje 2019. S druge strane, prema podacima DZS-a, u Hrvatskoj je u srpnju 2020. izdano 676 građevinskih dozvola, što je manje za 15,3% u odnosu na srpanj 2019. **Ukupan broj izdanih građevinskih dozvola u Hrvatskoj od siječnja do srpnja 2020. u usporedbi s istim razdobljem 2019. manji je za 13,5%**.

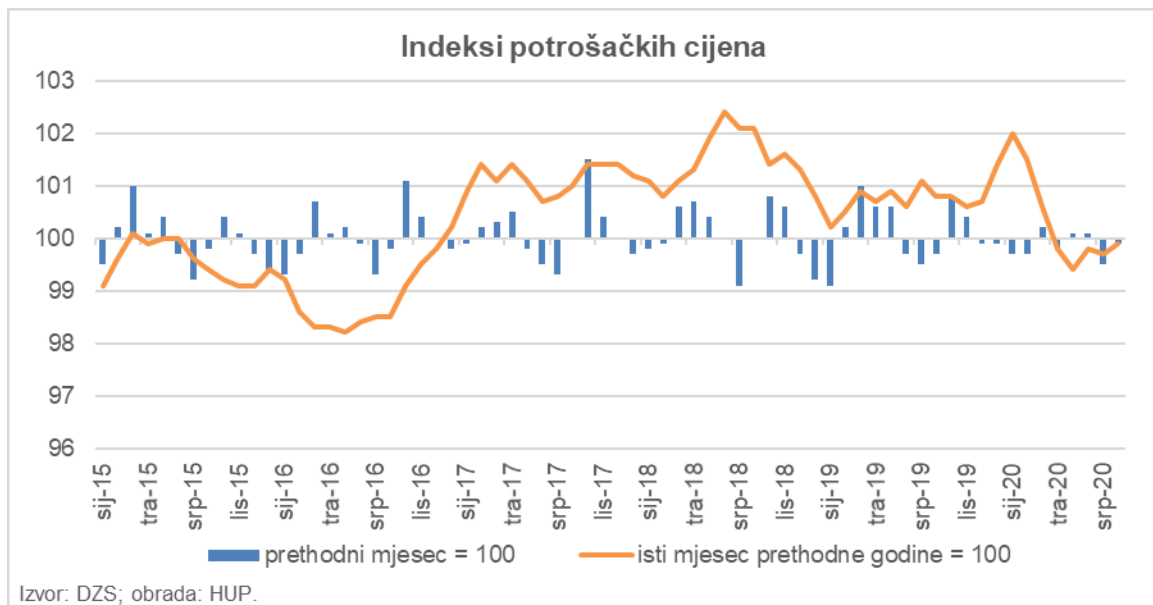
Nadalje, prema objavi DZS-a, u srpnju 2020. ukupna bruto proizvodnja električne energije iznosila je 989 GWh, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodni mjesec, kao i u odnosu na isti mjesec 2019. U srpnju 2020. električna energija raspoloživa za potrošnju iznosila je 1.515 GWh što predstavlja povećanje u odnosu na isti mjesec prethodne godine, ali i smanjenje u odnosu na srpanj 2020. Ta količina sadržava i gubitke u električnoj mreži. Ukupna proizvodnja prirodnog plina u srpnju 2020. iznosila je 76 mln m³, što predstavlja blago povećanje u odnosu na prethodni mjesec, ali i smanjenje u odnosu na isti mjesec 2019. Ukupan iznos prirodnog plina raspoloživ za potrošnju u lipnju je iznosio 195 mln m³.

Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, **kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 13.9. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 19% ukupno, ali tek 10% u trgovini te čak 47% u ugostiteljstvu**. U razdoblju 7.-13.9.2020. u odnosu na isto razdoblje 2019. vidljivo je smanjenje iznosa računa od 18% ukupno, 10% u trgovini te 45% u ugostiteljstvu. U razdoblju između 7. i 13. rujna u odnosu na prethodni tjedan (31.8.-6.9.2020.) vidljivo je smanjenje iznosa računa od 4% gledajući ukupno i u sektoru trgovine, dok je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane zabilježeno smanjenje iznosa računa od 12%.

DZS je objavio kako je **indeks potrošačkih cijena u kolovozu 2020. nastavio s padom i na godišnjoj i na mjesečnoj razini**. Naime, cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u kolovozu 2020. u odnosu na srpanj 2020. u prosjeku su niže za 0,1%. U odnosu na kolovoz 2019., tj. na godišnjoj razini, niže su za 0,1%, dok su u godišnjem prosjeku više za 0,5%. Najveći doprinos padu indeksa potrošačkih cijena u kolovozu 2020. u odnosu na srpanj 2020. imale su cijene odjeće i obuće (za -0,23%), a najveći doprinos porastu indeksa imale su cijene hrane i bezalkoholnih pića (za 0,10%). Indeks potrošačkih cijena, odnosno prosječna godišnja stopa inflacije, **u prvih osam mjeseci 2020. u odnosu na isto razdoblje 2019. bio je veći za 0,3%**. S druge strane, Eurostat je objavio kako je u kolovozu 2020. godišnja stopa inflacije u eurozoni iznosila -0,2% (u odnosu na 0,4% u srpnju te 1,0% u kolovozu 2019.). **Godišnja stopa inflacija u kolovozu na razini EU iznosila je 0,4%** (u odnosu na 0,9% u srpnju te 1,4% godinu dana ranije). Najniže godišnje stope inflacije zabilježene su na Cipru (-2,9%) i u Grčkoj (-2,3%). Najviše godišnje stope zabilježene su u Mađarskoj (4,0%), Poljskoj (3,7%) i Češkoj (3,5%). U usporedbi sa srpnjem, godišnja stopa inflacije pala je u 16 država članica, zadržala stabilnost u pet i porasla u šest. Eurostat godišnju stopu inflacije (prema harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena) **za kolovoz u Hrvatskoj procjenjuje na -0,4%**. U najnovijem mjesečnom izvješću, Organizacija zemalja izvoznica nafte (OPEC) objavila je, pak, kako je globalno smanjenje potražnje za naftom revidirano za dodatnih



0,4 milijuna barela dnevno te sada iznosi - 9,5 milijuna barela dnevno. Procjena je izmijenjena zbog usporavanja globalnih gospodarskih aktivnosti povezanog s rastom broja slučajeva Covid-19, prvenstveno u azijskim zemljama.



Eurostat je objavio kako su u **drugom tromjesečju 2020. godine troškovi rada po satu porasli za 4,2% u eurozoni i za 4,1% u EU u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine** (u prvom tromjesečju rast je iznosio 3,7% u eurozoni i 3,9% u EU). I u EU i u europodručju porast troškova rada po satu ukazuje na to da smanjenje broja odrađenih sati zbog krize COVID-19 nije u potpunosti nadoknađeno odgovarajućim smanjenjem plaća. Ovaj porast troškova rada po satu dijelom je kompenziran umjerenim rastom komponente troška rada koji nije plaća, zbog poreznih olakšica i subvencija koje su države članice EU uvele kao potporu poduzećima pogođenim krizom. Najveći godišnji porast troškova rada na razini cijelog gospodarstva zabilježen je u Rumunjskoj (+16,1%) i Portugalu (+13,5%), dok je **najmanji porast zabilježen u Hrvatskoj (+0,7%)** i na Malti (+0,8%). Pad troškova rada na godišnjoj razini u drugom tromjesečju zabilježen je na Cipru (-8,6%), u Irskoj (-3,3%), Švedskoj (-2,5%), Nizozemskoj (-1,7%) i Luksemburgu (-0,7%). Nadalje, prema objavi Eurostata, u drugom tromjesečju 2020. **stopa slobodnih radnih mjesta i u eurozoni i u EU iznosila je 1,6%, što predstavlja smanjenje s 1,9% u prethodnom tromjesečju i s 2,3% u drugom tromjesečju 2019. godine**. U EU je stopa slobodnih radnih mjesta iznosila 1,4% u industriji i građevinarstvu a 1,7% u sektoru usluga. Među državama članicama za koje su dostupni usporedivi podaci, najviše stope slobodnih radnih mjesta u drugom tromjesečju 2020. zabilježene su u Češkoj (5,4%) i Belgiji (3,1%), dok je najniža stopa zabilježena u Grčkoj (0,3%). U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine, stopa slobodnih radnih mjesta pala je u 25 država članica, ostala stabilna u jednoj (Bugarska) te porasla u jednoj (Francuska). **U Hrvatskoj je stopa slobodnih radnih mjesta u drugom tromjesečju 2020. iznosila 0,8%** (u odnosu na 1,5% u prethodnom tromjesečju i u drugom tromjesečju 2019. godine). Prema definiciji, stopa slobodnih radnih mjesta mjeri udio ukupnih slobodnih radnih mjesta, izražen kao postotak: (broj slobodnih radnih mjesta) / (broj zauzetih radnih mjesta + broj slobodnih radnih mjesta). Podsjetimo, prema takozvanom OVI indeksu, koji mjeri potražnju za radom putem objavljenih *online* oglasa, potražnja za radom u drugom tromjesečju ove godine pala je za 53,2% u odnosu na drugo tromjesečje 2019. Nadalje, prema objavi Eurostata, broj zaposlenih koji su bili privremeno odsutni s posla bio je četiri puta veći krajem ožujka u odnosu na početak tog mjeseca. U usporedbi s prethodnom godinom, broj izostanaka u zadnjem tjednu ožujka 2020. bio je blizu sezonskih vrhunaca zabilježenih sredinom kolovoza i krajem prosinca.



U novom izdanju Biltena HNB-a navodi se kako model brze procjene BDP-a, temeljen uglavnom na podacima za srpanj, trenutačno sugerira da bi **BDP u trećem tromjesečju mogao porasti u odnosu na drugo tromjesečje**, ali pritom ipak **ostati znatno niži nego u istom razdoblju prethodne godine**. Nadalje, u publikaciji se navodi i kako je pod utjecajem vrlo ekspanzivne monetarne politike HNB-a likvidnost domaćega financijskog sustava dosegla dosad najvišu razinu, čemu je pridonio i HNB-ov otkup državnih vrijednosnih papira krajem lipnja. Nominalni tečaj kune prema euru aprecirao je tijekom srpnja i u prvoj polovini kolovoza, potaknut očekivanjima u vezi s jačanjem kune zbog boljih turističkih pokazatelja nego što su bili očekivani. Takva su se očekivanja promijenila sredinom kolovoza zbog postroživanja epidemioloških mjera na emitivnim tržištima, pa je tečaj počeo lagano deprecirati. Na kraju kolovoza tečaj je iznosio 7,52 EUR/HRK, što je aprecijacija od 0,5% u usporedbi s tečajem na kraju lipnja.